

Værktøjer og processer, der kendetegner det fremtidige arbejde - fortsat

- Flexibelt beredskab på skoleniveau. Hurtig handling.
- Kompetenceudvikling ift. arbejdet med inkluderende læringsmiljøer.
- Samarbejde med socialforvaltning, PPR og skolerne skal styrkes - hvad fremmer det gode samarbejde?
- Sammenhæng mellem indsatser jf. folkeskolelov og jf. servicelov.
- Kvalificering af sproget om børnene.

OM ARBEJDET MED INKLUDERENDE FÆLLESSKABER

DE ANDRE, DET ER OS!
Børn skal undervises i eller så tæt på det almene fællesskab som muligt

Den røde tråd i arbejdet på området

- Børn skal undervises i eller så tæt på det almene fællesskab som muligt.
- Læringsbegrebet er individualiseret. Vi er "oppe imod" en kultur og samfundsudvikling, der peger væk fra fællesskabet. Det bør ændres.
- Vi har behov for at etablere viden (evidens) for effekten af forskellige typer af tiltag.
- Det er vigtigt med forståelse af, at der fortsat vil være børn, som har brug for specialtilbud uden for folkeskolens ramme. Men grundlæggende med det formål at komme tilbage til folkeskolen, hvis muligt.

Den røde tråd i arbejdet på området - fortsat

- Hvis vi skal lykkes, skal der være en tydelig rød tråd mellem forligspartierne og folkeskolens parter.
- Lige fra dialogerne i Kvalitetsforum til dialogen i de lokale kommunalbestyrelser til dialogen mellem skole, forvaltning og lokalpolitikere til dialogen mellem elever, medarbejdere, skolebestyrelse og skoleledelse.
- Vi foreslår at etablere et partnerskab mellem ministerierne og skolens parter om kvalificering af inklusionsindsatser via arbejdet med inkluderende fællesskaber.

Vi foreslår at arbejde med seks hovedtemaer

- 1. Udvikling af kompetencer.** Lærer- og lederkompetencer skal udvikles, så de i højere grad understøtter den pædagogiske praksis inden for inkluderende undervisningsmiljøer.
- 2. Kvalitetssikring.** Professionel opgaveløsning ifm. indsatser for børn med særlige behov, herunder et tydeligt progressionsperspektiv for barnet samt samarbejde, dokumentation og handleplaner.
- 3. Tidlig, forebyggende indsats.** PPR og socialforvaltningen skal tidligere ind i sagerne med rådgivning og støtte. Hurtighed, intensitet og fleksibilitet er nøglebegreber.
- 4. Ressourcer.** Skal i højere grad understøtte inkluderende fællesskaber, så færrest muligt henvises til tilbud uden for de almene skoler.

5. Grundviden og viden om årsagerne til udviklingen og hvad der virker.

- 6. Indsatstrappen.** Klarhed om indsatstrappen lokalt og kommunalt. Eleverne skal have den korrekte støtte, og på baggrund af effekten af indsatsen, skal der justeres op og ned ad indsatstrappen. Derfor skal der arbejdes med mellemformer.

Hvorfor inkluderende fællesskaber?

- Alle børn har ret til skolegang så tæt på almenområdet som muligt (Salamanca-erklæringen).
- Lang de fleste børn med særlige behov profiterer af at spejle sig i andre børn.
- Langt de fleste børn med særlige behov ønsker at gå i almenskolen.
- Inkluderende rammer og pædagogik er godt for alle børn.
- At kunne rumme og inkludere, tage hensyn og hjælpe er en del af skolens dannelsesopgave.
- Alle børn har talenter og udfordringer. Meget handler om differentiering.
- Alle børn skal mødes med høje forventninger – så de bliver så dygtige, de kan.

Kan vi blive bedre til at arbejde med mellemformer?

Mellemformer er organiseringer/tiltag, som sikrer, at børn kan inkluderes i det almindelige fællesskab i folkeskolen og ikke ekskluderes til specialtilbud. Det er trin på indsatsstrappen, inden der visiteres ud af skolen.

Hvad er mellemformer I:

Eksempler på tiltag, som kan være en del af indsatsstrappen lokalt og kommunalt:

- Indsatser i samarbejde med familien. Fx særlig træning hjemme.
- Lektiecafé.
- Tilpasning af læringsrummet (fysisk og kulturelt).
- Vejledning og supervision af medarbejdere (vejleder, PPR, specialskole).
- Støttepersoner i klassen med sidemandsoplæring/modellering, to-voksen-undervisning.
- Gruppen i gruppen, co-teaching.

Værktøjer og processer, der kendetegner det fremtidige arbejde

- Klarhed på kommune- og skoleniveau om den vifte af tilbud og tiltag, som er til rådighed.
- Løbende overblik på skoleniveau over, hvilke indsatser der er igangsat til hvilke børn. Få koordinerede indsatser pr. barn.
- Handleplaner og systematisk opfølgning. Herunder plan for tilbageslutning.
- Løbende evaluering af effekten af tiltag – og deraf følgende justering.
- Udvikling af et progressionsprog i stedet for et statusprog.
- Hurtig indsats – jo længere en elev fx går hjemme, des sværere er det at hjælpe eleven.

Hvem taler vi om?

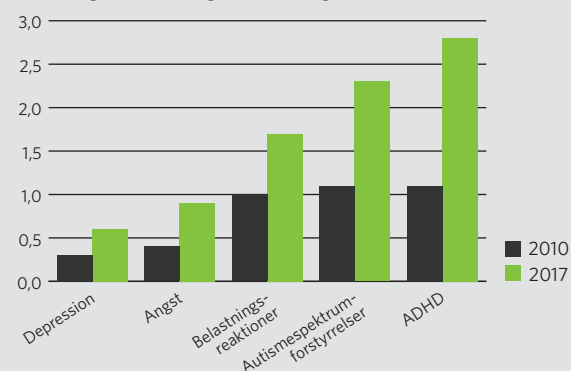
To hovedgrupper er i vækst:

1. Autisme og komorbiditet (fler-diagnoser).
2. Behandlingsbehov. Selvskadende adfærd, angst, depression, skolevægring.

Det er især udadreagerende børn, som udfordrer folkeskolen.

Det er især børn med lettere behandlingsbehov, som det pt kan være svært at finde tilbud til i folkeskoleregion.

Udvikling i antal 15-årige, som er diagnosticeret (%)

Inklusion fylder i almenskolen

Inklusion er det rigtige at gøre. Men folkeskolen er presset af et stigende antal specialelever med flere diagnoser.

Kilde: KL pba. data fra Danmarks Statistik og Sundhedsstyrelsen

Kan vi blive bedre til at arbejde med mellemformer? - fortsat

Hvad er mellemformer II:

- Holddannelse, herunder "pusterum" for elever med behov for skærmming.
- Særlige kursusforløb/intensive forløb i fagområder.
- Familieklasser.
- Særlig skemalægning, særligt timetal, særlig fagpakke.
- Skifte klasse, årgang, skole – eller hel ny klassesdannelse.
- Tilknytning til særlig gruppeordning/specialklasse i mindre omfang.
- Indsatser i samarbejde med fritidsklub/elevers øvrige fritidsliv.

Værktøjer og processer, der kendetegner det fremtidige arbejde - fortsat

- Tidlig inddragelse af PPR. Det er for sent at inddrage, når der skal udarbejdes en PPV.
- Intensitet, hurtighed og fleksibilitet er nøglebegreber.
- Eksklusion kun i kortere perioder med plan for tilbageførsel til almenområdet.
- Praksisnært samarbejde og tværfaglighed.
- Kvaliteten i dagbehandlingstilbuddene – effektivitet og justering.
- Udvikling af nye tilbud – fx dagbehandling light – i tilknytning til folkeskolen.
- Kultur, sprog og fælles forståelse af begreber på tværs af forvaltningsområder og skoler.